

α Ofis: (0212) 343 65 65 (Pbx) Fax: (0212) 343 31 41

İstanbul, 02.01.2024

ALFA GENELGE 2024/02

Konu: Asgari Ücret, Sigorta Primleri Alt ve Üst Sınırları

30 Aralık 2023 tarihli Resmi Gazetede yayımlanan Asgari Ücret Tespit Komisyonu Kararı uyarınca; milli seviyede tek asgari ücretin belirlenmesine karar verilmiş olup, 01.01.2024 –31.12.2024 tarihleri arasında milli seviyede tüm çalışanlar için aynı olarak uygulanmak üzere, işçinin bir günlük normal çalışma karşılığı asgari ücreti (666,75) altı yüz altmış altı lira yetmiş beş kuruş, aylık brüt tutarı da 20.002,50 TL olmuştur.

5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu'nun 82. maddesinde günlük kazanç sınırları tanımlanmış ve "5510 Sayılı Kanun gereğince alınacak prim ve verilecek ödeneklerin hesabına esas tutulan günlük kazancın alt sınırının, asgari ücretin otuzda biri, üst sınırının ise günlük kazanç alt sınırının 7,5 katı olacağı" hüküm altına alınmıştır.

Buna göre; 01.01.2024 – 31.12.2024 tarihleri arasında uygulanacak olan Sigorta Prim taban ve tavan tutarları şöyle olacaktır:

	SGK Primi Taban ve Tavan Tutarları		
	Günlük	Aylık	
Taban Tutar	666,75	20.002,50	
Tavan Tutar	5.000,63	150.018,75	

3308 sayılı Kanun 'un 25. maddesi uyarınca, aday çırak, çırak ve işletmelerde meslek eğitimi gören, staj veya tamamlayıcı eğitime devam eden öğrencilere ödenecek ücret ve bu ücretlerdeki artışlar; aday çırak veya çırağın velisi veya vasisi veya kişi reşit ise kendisi; öğrenciler için okul müdürlüğü ile işyeri sahibi arasında Bakanlıkça belirlenen esaslara göre düzenlenecek sözleşme ile tespit edilir. Ancak, işletmelerde mesleki eğitim gören öğrenciler ile mesleki ve teknik ortaöğretim okul ve kurumlarında staj veya tamamlayıcı eğitim gören öğrencilere, asgari ücretin net tutarının yirmi ve üzerinde personel çalıştıran işyerlerinde yüzde 30'undan, yirmiden az personel çalıştıran işyerlerinde yüzde 15'inden, aday çırak ve çırağa yaşına uygun asgari ücretin yüzde 30'undan, kalfalık yeterliğini kazanan mesleki eğitim merkezi 12'nci sınıf öğrencilerine asgari ücretin yüzde ellisinden aşağı ücret ödenemez.

Aday çırak, çırak ve öğrencilere ödenecek ücretler her türlü vergiden müstesnadır.

Aday çırak, çıraklar, işletmelerde mesleki eğitim gören öğrenciler ile mesleki ve teknik ortaöğretim okul ve kurumlarında okumakta iken staja, tamamlayıcı eğitime veya alan eğitimine tabi tutulan **öğrencilerin sigorta primleri** asgari ücretin **yüzde ellisi** üzerinden, **Bakanlık** ile mesleki ve teknik eğitim yapan yükseköğretim kurumlarının bağlı olduğu **üniversitelerin bütçesine konulan ödenekten karşılanır.**

25 Aralık 2021 tarihli Resmi Gazetede yayımlanan 7349 sayılı "Gelir Vergisi Kanunu İle Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun"da yer alan düzenlemelerde **asgari ücretin gelir vergisinden** ve **damga vergisinden istisna edilmesi**ne ilişkin maddeler yer almıştır. Keza, bu düzenlemelerde **asgari ücretin üzerinde gelir elde eden ücretlilerde de** asgari ücret tutarı kadarlık gelir üzerinden **gelir vergisi** ve **damga vergisi alınmaması** benimsenmiştir.

Anılan düzenlemeler uyarınca, 01.01.2024-31.12.2024 tarihleri arasında **asgari ücretin aylık net tutarları** şu şekilde olmaktadır:

Asgari Ücret Kesintileri ve Net Tutar	TL	Asgari Ücrette İşveren Katkısı	TL
Brüt Tutar	20.002,50	Sigorta Primi İşveren Payı (% 20,5)*	4.100,51
Sigorta Primi İşçi Payı (% 14)	2.800,35	İşsizlik Sigortası İşveren Payı (% 2)	400,05
İşsizlik Sig. İşçi Payı (% 1)	200,03		
Kesintiler Toplamı	3.000,38		
Net Ödenecek Tutar*	17.002,12	Toplam	4.500,56

Bir asgari ücretlinin **işverene maliyeti** ise 2024 yılı boyunca, aylık **24.503,06 TL** olmaktadır. Şöyle ki;

Asgari Ücretlinin İşverene Maliyeti	TL
Brüt Ücret	20.002,50
İşveren Sigorta ve İşsizlik Primleri	4.500,56
Toplam Maliyet(*)	24.503,06

(*)Ancak, aylık prim ve hizmet belgelerini Sosyal Güvenlik Kurumu'na düzenli olarak verip, primlerini de düzenli olarak ödeyen ve borcu olmayan işverenler 5 puanlık sigorta primi indiriminden yararlanabilecek (dolayısı ile işveren sigorta primleri %20,5 yerine %15,5 olarak uygulanacak) olup, söz konusu indirim dikkate alındığında, asgari ücretin **işverene maliyeti** aylık 23.502,94 TL olacaktır.

Öte yandan, asgari ücrete isabet eden tutar vergi dışı bırakıldığı için, bir **asgari ücretlinin** sigorta, şahıs sigortası, sendika aidatı, engellilik indirimi gibi indirimlerden

yararlanması söz konusu olmayacaktır. Ancak, asgari ücreti aşan ücret geliri elde edenlerde, varsa, engellilik indirimi, sendika aidatı vb. indirimler yapılabilecektir.

Asgari Ücretin Üzerinde Olan Ücretlerde Gelir Vergisi İstisnasının Uygulanması

7349 sayılı Kanun ile Gelir Vergisi Kanununun Ücretlerde İstisnaları düzenleyen 23 üncü maddesinin birinci fikrasına eklenen 18. Nolu bend hükmü şöyledir:

"Hizmet erbabının, ödemenin yapıldığı ayda geçerli olan asgari ücretin aylık brüt tutarından işçi sosyal güvenlik kurumu pirimi ve işsizlik sigorta pirimi düşüldükten sonra kalan tutarına isabet eden ücretleri (Şu kadar ki, istisnayı aşan ücret gelirinin vergilendirilmesinde verginin hesaplanacağı gelir dilim tutarları ve oranları, istisna kapsamındaki tutarlar da dikkate alınarak belirlenir. Ödenecek vergi tutarı, bu suretle bulunan vergi tutarının içinde istisna tutara isabet eden kısım düşülmek suretiyle hesaplanır. İstisna nedeniyle alınmayacak olan vergi ilgili ayda aylık asgari ücret üzerinden hesaplanması gereken vergiyi aşamaz. Birden fazla işverenden ücret alanlarda bu istisna sadece en yüksek olan ücrete uygulanır."

Anılan madde hükmü ile; hizmet erbabına ödenen ücretlerin, ilgili **ayda** geçerli olan **brüt asgari ücretten işçi sigorta primi** ve **işsizlik sigorta primi düşüldükten sonra kalan kısmı** gelir vergisinden **istisna** edilmekte, ücret gelirinin asgari ücrete isabet eden kısmı üzerinden gelir vergisi alınmaması sağlanmaktadır.

Asgari ücret üzerindeki ücret gelirlerinin vergilendirilmesinde; istisna kapsamındaki tutar dâhil, kümülatif vergi matrahının tabi olduğu vergi dilimi ve oranlarına göre vergileme yapılacaktır. Diğer bir ifadeyle, istisna tutarını aşan ücret gelirlerinin vergilendirilmesinde, uygulanacak gelir vergisi dilimi ve oranının ilgili ay ve önceki aylardaki istisna tutarlarının da eklenmesi suretiyle belirlenmesi ve verginin bu şekilde belirlenen kümülatif tutarın tabi olduğu vergi dilimleri ve oranları dikkate alınarak hesaplanması öngörülmektedir. Bu sayede, asgari ücret tutarına ilişkin istisnadan tüm ücretlilerin asgari ücretlilerin yararlandığı istisna tutarını aşmayacak şekilde yararlanmaları sağlanmaktadır.

Örneğin; brüt aylığı 25 bin lira olan ücretlinin ilk ay brüt ücretinden önce işçiye ait sigorta primi (25.000 x % 14=3.500 TL) ve işsizlik sigorta primi (25.000 x % 1= 250 TL) düşülecek ve bu şekilde hesaplanan 21.250 lira üzerinden (21.250 x % 15=) 3.187,50 TL gelir vergisi hesaplanacaktır (2024 yılında uygulanacak Gelir Vergisi tarifesine göre ilk dilime kadar olan gelir vergisi matrahı üzerinden yüzde 15 vergi, ikinci gelir dilimindeki tutarlar için % 20 vergi söz konusudur.) Asgari ücrete isabet eden aylık gelir vergisi tutarı (2.550,32 TL), hesaplanmış olan gelir vergisinden (ilk dilimde 3.187,50 liradan) düşülerek ödenecek gelir vergisi (3.187,50- 2.550,32=) 637,18 TL bulunacaktır. İkinci ay kümülatif brüt ücret (25.000+25.000=) 50.000 TL olacak, bu tutardan, önceki ve cari aya ilişkin işçiye ait sigorta ve işsizlik sigortası primi tutarı olan (3.750 + 3.750=) 7.500 TL düşüldüğünde, kümülatif vergi matrahı tutarı olan 42.500 TL bulunacaktır. Başka bir deyişle; ilk aya ait olan matrah 21.250 TL ile ikinci aya ait olan matrah 21.250 TL matrah toplanarak bulunacak kümülatif tutar 42.500 TL olacaktır. Gelir Vergisi Tarifesindeki dilimlere göre vergi oranı belirlenirken bu sekilde hesaplanan kümülatif tutarlar dikkate alınacaktır. İkinci ayda üzerinden gelir vergisi hesaplanacak tutar ise (21.250 x % 15=) 3.187,50 TL olarak bulunacak ve bu tutardan asgari ücrete isabet eden aylık 2.550,32 TL düşülerek ödenecek gelir vergisi (3.187,50- 2.550,32=) 637,18 TL olarak bulunacaktır.

Hesaplama takip eden aylarda da bu şekilde devam edecektir. (2024 yılı için belirlenen gelir vergisi tarifesine göre ileriki aylarda asgari ücretin vergi hesabına esas olan tutar toplamı % 15 orana tabi ilk gelir dilimini aştığı takdirde; aşan kısım % 20'lik gelir dilimine girecektir. Aşan kısım üzerinden aylık asgari ücrete isabet eden gelir vergisi bulunurken bu oran da dikkate alınarak hesaplanan vergi tutarı indirim konusu yapılmalıdır. 2024 yılında ücretlere uygulanacak gelir vergisi tarifesi uyarınca hesaplama yapıldığında; Ocak-Haziran aylarında aylık 2.550, 32 TL, Temmuz ayında 3.001,06 TL, Ağustos-Aralık aylarında ise 3.400,43 TL hesaplanan gelir vergisinden düşülerek ödenecek gelir vergisi hesaplanacaktır.) Böylece, asgari ücretli ne kadar vergi istinasından yararlanıyorsa, tüm ücretliler aynı tutarda vergi istisnasından yararlanmış olacaktır.

Asgari Ücretin Üzerinde Olan Ücretlerde Damga Vergisi İstisnasının Uygulanması

Anılan Kanun ile hizmet erbabına ödenen ücretlerin aylık brüt asgari ücrete isabet eden kısmı üzerinden damga vergisi alınmamasını sağlamayı amaçlayan madde şöyledir:

"1/7/1964 tarihli ve 488 sayılı Damga Vergisi Kanununa ekli (2) sayılı tablonun "IV-Ticari ve medeni işlerle ilgili kâğıtlar" başlıklı bölümünün (34) numaralı fıkrasında yer alan "ücretlere ilişkin kağıtlar" ibresinden sonra gelmek üzere (Bu maddenin birinci fıkrasının 18 numaralı bendinde düzenlenen ücretlerde istisna, aylık brüt asgari ücrete isabet eden kısım için uygulanır) şeklinde parantez içi hüküm eklenmiştir."

Bu düzenleme uyarınca, asgari ücret üzerinden damga vergisi alınmayacaktır.

Öte yandan, asgari ücretin üzerinde ücret geliri elde edenlerde damga vergisi istisnası uygulanırken; her ay bordrosundaki o aya ait **brüt ücret** tutarından, **asgari ücrete isabet eden aylık brüt tutar** düşüldükten sonra kalan tutar üzerinden damga vergisi hesaplanacaktır.

Saygılarımızla,

ALFA YMM LTD.ŞTI.